

Rudolf Rasch

Duizend brieven over muziek van, aan en rond
Constantijn Huygens

1624

Verwijzingen naar deze tekst graag op de volgende manier:
Rudolf Rasch, Duizend brieven over muziek van, aan en rond Constantijn Huygens: 1624
<https://huygens-muziekbrieven.sites.uu.nl/>
Voor opmerkingen, suggesties, aanvullingen en correcties: r.a.rasch@uu.nl
© Rudolf Rasch, Utrecht/Houten, 2018
26 juli 2018

JORIS ZUERIUS (DEN HAAG)
AAN CONSTANTIJN HUYGENS (LONDEN)
12 APRIL 1624
230

Samenvatting: Zuerius vraagt aan Huygens, die dan te Londen is, toezending van linnen, kousen en handschoenen. Hij betreurt het de Engelse muziek niet te kunnen horen en vraagt om toezending van bijvoorbeeld motetten en pavanen.

Door Huygens ontvangen op 22 april 1624. Maurits Huygens drong in zijn brief aan zijn broer Constantijn van 5 mei 1624 (Haas 1929, nr. 12, pp. 30-32) aan op beantwoording van Zuerius' brief; uit Maurits' brief van 23 mei 1624 (Haas 1929, nr. 13, pp. 33-36) blijkt dat Constantijn inderdaad heeft geantwoord. Dat situeert Huygens' verloren gegane antwoord medio mei.

Primaire bron: Amsterdam, Univ. Bibl., Hs. 29, omslag Ce: brief (dubbelvel, 20x31cm, a | d; autograaf).

Uitgaven op papier: Worp 1, nr. 230, p. 159: samenvatting.

— Rasch 2007, nr. 230, pp. 262-264: volledig, met Nederlandse hertaling.

Namen: Maurits Huygens; Olivier.

Glossarium: mottet (motet); musiecke (muziek); musieckstuck (muziekstuk); pavane (pavane).

Transcriptie

¹A Monsieur

Monsieur Huygens, Chevalier,

à Londres.

Monsieur mon cousin,

Ick hadde op Olivier begeirt, dat hij met ock[a]sie een stuck grau lier soude oversenden, 't welck ick noch niet vernomen hebbe, twyfelende oft tselve hem door benauthelijd van quade reyse niet uuijt sijn memorie gegaen is. 't Welck nu oock oorsaek is dat ick U.E. met dese schorfde [sic] commissie moet moyelijck vallen, om met het selve over te senden, soo't u geliefet, twee oft 3 paer hantschoenen, met rode oft gele lappen, van 16 oft 10 st. 't paer, en een paer sijde coussens, sulcken couleur als ghij sult oordelen 't beste te sijn, doch geen venine. De lenckte van mijnen benen sult ghij wel gissen, en de dichte syn al 't selve, gelijk se plachten, Godt bettert. U.E. gelive de rekeninghe daer neffens te senden. De penningen sal ick an U.E. oft broeder weder remboursseren. U.E. sult mij hiermede ten hoochsten verobbligeren. Der Her sal mich auch alleteijt tot ijer vrudtwilligen deinst berijt vinden, wanner sich eeniger ock[a]sion sal presentiren.

Mon cousin, ick en twijfele niet oft ghij sult wederom u memorie soo ververschen en uwe oren soo opstellen met het overvloedich horen van extrordinarise Engelsche engelachtighe musiecke, dat ick reden hebbe om mijn ongeluckich te houden dat ick 't selve niet delachtich mach sijn, doch dat mij voor dese tijt niet wesen. Dan soude mijn ongeluck weder voor geluck houden dat ick alleen dese mocht hebben om als selve musieckstucken hier te moghen heb[b]en, 't sij mottetten oft pavanen. Ick versoecke seer vrudelijcken, soo daer eenigh mottett gedrukt te coop sijn, mij die te willen oversenden. 't Gene die costen, sal ick je geirne met den intrest van die weder geven. Ick bidde mij dese grote importunitijt niet qualijck aff te nemen.

Ick wensche ende hope eenighe ock[a]sie te vinden daerin ick metterdaet mach thonen dat ick ben en blijven sal

---

1. Ontvangstnotitie: <22 Aprilis 24>.

U.E. dinaer en neve
George Zuerius. 1624.

Uijt Den Haghe, den 12 April 1624.

Vertaling

Aan de heer Huygens, ridder,

te Londen.

└Mijnheer mijn neef,┐

Ik had aan ²Olivier gevraagd of hij bij gelegenheid een stuk grauw linnen zou willen sturen, waarvan ik nog niets heb gemerkt, zodat ik mij afvraag of het hem door de moeilijke reis niet ontschoten zou kunnen zijn. Dat is de reden dat ik nu u met het verzoek lastig val om met het genoemde nog, alstublieft, twee of drie paar handschoenen met rode of gele lappen, van 16 of 10 stuivers het paar te sturen, en ook nog een paar zijden kousen, in de kleur die naar uw oordeel het beste is, maar geen felle. De lengte van mijn benen kunt u wel raden en de dikte is nog zoals die vroeger placht te zijn, God betert. Stuurt u de rekening alstublieft daarbij. Het geld zal ik aan u of uw ³broer terugbetalen. U zult mij hiermee ten hoogste verplichten. U zult mij ook altijd tot een vriendschappelijke dienst bereid vinden, wanneer zich daartoe enige gelegenheid voordoet.

└Neef,┐ ik twijfel er niet aan dat u weer uw geheugen zult oprispen en uw oren zult blootstellen aan het overvloedig horen van die buitengewone Engelse engelachtige muziek, zodat ik reden heb om mijzelf een ongelukkige te vinden omdat ik daaraan geen deel kan hebben; maar ik ben dat nu toch niet. Want ik zou mijn ongeluk weer voor geluk houden, als ik alleen al wat van die muziekstukken hier zou kunnen hebben, bijvoorbeeld motetten of pavanen. Ik vraag u daarom vriendelijk of u, als er motetten in ⁴druk te koop zijn, mij die zou willen sturen. De kosten ervan zal ik u graag met interest terugbetalen. Ik hoop dat u mij deze vrijpostigheid niet kwalijk neemt.

Ik wens en hoop ooit gelegenheid te vinden u metterdaad te tonen dat ik ben en blijven zal

uw dienaar en neef
George Zuerius.

Den Haag, 12 april 1624.

---

2. Olivier was de Engelse knecht van Huygens.

3. Maurits Huygens.

4. Na de bundels motetten van William Byrd, die verschenen in de jaren 1575-1607, zijn er weinig of geen motetten meer gepubliceerd in Engeland.

[SUSANNA HOEFNAGEL (DEN HAAG)]
AAN [HAAR ZOON CONSTANTIJN HUYGENS (LONDEN)]
23 MEI 1624
241

Vervolg op Susanna Hoefnagels brief van 15 mei 1624 (Worp 1, nr. 239, p. 167).

Samenvatting: Huygens' moeder betreurt de lange afwezigheid van haar zoon. Vooral de verkoop van een bezitting in Brabant [de Lantaarnhof bij Antwerpen] bezorgt haar veel hoofdbrekens. Isabella Alewijn heeft er over met Gaspar Duarte [?] gesproken, terwijl er door dames buiten muziek werd gemaakt. Ze stuurt Constantijn een opgave van de maten van zijn vensters, zodat hij er gordijnen voor kan laten maken.

Bijlage: een draadje met de maten van de kozijnen van Huygens' huis.

Verstuurd samen met Maurits Huygens' brief aan zijn broer Constantijn van 23 mei 1624 (Haas 1929, nr. 13, pp. 33-36). Door Huygens ontvangen op 31 mei 1624. Huygens' antwoord van 31 mei 1624 (zie Maurits Huygens' brief aan zijn broer Constantijn van 4 juni 1624 [Worp 1, nr. 244, p.170]) is verloren gegaan.

Primaire bron: Amsterdam, Univ. Bibl., Hs. 28, omslag Cm, nr. 14: brief (dubbelvel, 20x31cm, ab | -; autografisch).

Vroegere uitgaven: Jorissen 1871, pp. 380-382: volledig.

— Worp 1, nr. 241, pp. 167-168: volledig.

Namen: François van Aerssen (heer van Sommelsdijk); Isabella Alewijn; Rogier Clarisse; Erik Dimmer; Gaspar Duarte; Frederik Hendrik; Andries de Huybert; Constantia Huygens; Geertruida Huygens; Maurits Huygens; Kessler; Adriana van Pallandt van ter Horst; Van Valckenborgh [=broer van de vrouw van Marcus de Vogelaer en van de vrouw van Cats]; Marcus de Vogelaer; Thymen van Volbergen.

Plaatsen: Brabant; Delft; Lantaarnhof [bij Antwerpen]; Vlaanderen.

Glossarium: musieck (muziek); singen (zingen).

Transcriptie

⁵Bruer,

Hetgene u broeder u hier schrijft, daer en wil ick niet, dat ghy u in 't minste mede quelt, want wy hebben tsaemen die propoosten soo gehadt. Duncket u niet goet, soo en is 't niet geseydt. Maer ick wil u dat wel seggen, had ick geweten, dat die reyse soo lang sou aengeloopen hebben, ick en souder niet in geconsenteert hebben, terwyl het toch sus en soo in syn werck ging. Het docht my al wat vreemt, dat Mynheer Aersen in 't scheiden tegen my seyde, dat ghy hadt begeren me te gaan. En ick sey der op: 'Ick meynde, dat ghy hem mede begeerde.' Maer 't ging soo in haest te werck, dat me nivers af spreken en mocht. Men seyde voor 6 weken of 2 maenden, en soo docht ick, dat onse saeken dat wel lyden costen soo lang stil te staen. Maer soude dit noch lang duren, soo sult ghy daer de slaeve syn en hier sullen onse saeken versuymt worden.

Aen alle syden soude wel wat te doen vallen, maer 't principael is my om die saek in Brabant, daer 't schynt noch al cooplie voorhanden syn, soo 't daer maer eenichsins stil en mach blijven, maer het yser dient gesmeedt. De Wartte had lang met nicht gesproken, buyten synde, daer se met veel geselschap van jouffrouwen en andere aen den echo waeren comen musieck singen. Hy vraegde of 't oock noch te coop was. 't Stont hem wel aen, maer 't was hem te dur. 20 dusent guldens sou hy er noch wel voor geven met beyde hoeven. Met die een hoof van Vogeler is hapermert, daer me oock al ontrent behoort te syn; met dien man en is geene com af, en ghy souwet altemael connen voortsturen en Kessler en al. Daer is oock eene Clerris, die der na had laten vragen, en dat volck en weten al niet ter dege, watse antwoorde sullen, gelyck ick oock en doen om Kessellers wil. Daer is noch een goddenes, die se hier geren souwen aenbrengen.

---

⁵ Ontvangstnotitie door: 'Ultimo Maji 24.'

Nu syn hier meer ander dingen van in Vlaenderen en anders, daer oock al onverwachte dingen af voorcomen, dat vele niet en behaegt, en liver het lant abandoneren dan sulcken lasten te dragen als er op comen sullen. Hier is 't oock met Volbergen, gelyck ghy weet, en op meer ander dingen, al te lanck om schryve, soodat ick wel wenschte dat ge hier waert, te meer, als 't daer met u gaen sou, als 't voor desen gedaen heeft, soo dunckt my, dat ghy behoort te spreken als een die wel spreken mach. Men behoort eens in u absentie te proeven, wat u presentie weert is; doch dit alles onder u goetduncken. | b |

Ende hiermede sal ick desen cort maken, alsoo ick eens naar Delft gaen ryden met de susters en Hubert, om seker bootschap, die ick daer met hem en door hem doen moet, en met eene de vrou van Dorcht in de craem besoecken; die woont te Delft in 't huys, daer oom Valckenborch in gewoont heeft, en die woont nu hier in Dimmers huys in de groote poort.

Noch eens, dat hier is de maet van u vensters van boven tot beneden, een virendeel over het kasyn, of wilt ghy se op syn prins Hendrix totter eerde toe hebben, maer weest soo sodt niet. Van het cnoopken is het grootste eynd de breedte van de caesyn, maer de gordyn moet al wyder syn, als ghy wel weet. Hier staen eenige hooge boomen voor dit huys, die groote lommer voor de son maken. Anders souter seer heet syn, maer tot noch toe mach me 't heel wel verdragen.

Adieu, breur, wy verlangen hoe die vreemde tydingen sullen afloopen. Weest Godt bevolen en van alle seer gegroet. De susters wilden wel, dat se al wat voor de hoenders te brocken hadden. Laet maer comen en voor onse moe oock. 23 Mey 1624.

Vertaling

Broer,

Wat uw broer [Maurits Huygens] u in zijn ⁶brief schrijft, daarover wil ik niet dat u zich zorgen maakt, want wij beiden hebben die voorstellen zo gedaan. Wanneer het u niet goeddunkt, dan is het alsof het niet is gezegd. Maar dit wil ik u wel zeggen, namelijk dat ik, als ik had geweten dat deze reis zo lang zou gaan, niet erin zou hebben toegestemd dat het op die manier zou gaan. Het kwam me al vreemd voor dat de heer [François van] Aerssen bij het afscheid nemen tegen mij zei dat u zo graag mee wilde. Ik antwoordde daarop dat ik de indruk had dat hij u graag mee wilde hebben. Maar het ging allemaal zo snel, dat er verder geen gelegenheid was erover te praten. Men zei dat het zes weken tot twee maanden zou duren, en daarom dacht ik dat onze zakelijke aangelegenheden voor die tijd wel stil konden liggen. Maar wanneer dit [deze reis] nog lang duurt, dan bent u daar de slaaf, en blijven hier onze zaken liggen.

Voor allerlei zaken moet wel iets gebeuren, maar het belangrijkste is voor mij de zaak in Brabant, [de Lantaarnhof bij Antwerpen], waarvoor nogal wat kopers interesse schijnen te hebben, zolang het daar nu maar enigszins rustig blijft. Maar ondertussen dient het ijzer te worden gesmeed. [Gaspar] Duarte heeft er lang met onze ⁷nicht over gesproken, buiten, waar ze met een groot gezelschap met verscheidene andere juffrouwen bij de echo[put] muziek waren komen zingen. Hij vroeg of het nog te koop was. Hij was wel geïnteresseerd, maar het was hem te duur. Twintigduizend gulden zou hij er nog wel voor geven, wanneer beide hoeven erbij waren. Met de ene hoeve, van [Marcus de] Vogelaer, wil het niet vloten, terwijl het al geregeld had moeten zijn. Met die man valt geen overeenkomst te bereiken, en u zou het allemaal in gang kunnen zetten, en ook Kessler en de rest. Er was ook ene [Rogier] Clarisse die navraag had laten doen, en ze weten allemaal niet wat ze zullen antwoorden, wat ik eveneens doe omwille van Kessler. Zo is er ook een overdracht van goederen, die ze gaarne geëffectueerd zouden zien.

Nu spelen er meer dergelijke dingen in Vlaenderen en elders, waar ook onverwachte dingen gebeuren, hetgeen velen niet bevalt, zodat ze liever het land verlaten dan de lasten te dragen die het met zich meebrengt. Hier is dat ook zo met [Thymen van] Volbergen, zoals u al weet, en ook met andere zaken, te lang om over te schrijven, zodat ik zou wensen dat u hier zou zijn, vooral als het daar met u zou gaan, als het voorheen is gegaan, dan lijkt mij dat u dient te spreken als iemand die in de positie daarvoor is. Men dient

---

⁶ Maurits Huygens aan zijn broer Constantijn, 23 mei 1624 (Haas 1929, nr. 13, pp. 33-36).

⁷ Isabella Buycx geboren Alewijn.

tijdens uw afwezigheid maar eens te merken, hoeveel uw aanwezigheid waard is; maar dit alles met uw goedvinden.

Hiermee zal ik het kort houden, want ik rijd straks naar Delft met de ⁸zusters en [Andries de] Huybert, vanwege een boodschap die ik daar met en middels hem moet doen, terwijl ik tegelijk op kraambezoek kan gaan bij de ⁹vrouw van [Johan van] Dordt. Zij bewonen in Delft het huis waar vroeger oom Van Valkenborgh heeft gewoond, en deze woont nu hier in het huis van [Erik] Dimmer in de grote poort.

Andermaal gaan hierbij de ¹⁰lengtematen van uw vensters, een kwart langer dan het kozijn, of wilt u ze net als prins [Frederik] Hendrik tot op de grond hebben; maar wees nou niet zó gek. Vanaf het knoopje gemeten is het grootste gedeelte de breedte van het kozijn, maar het gordijn moet breder zijn, zoals u wel weet. Voor dit huis staan enkele bomen die met hun lommer de zon tegenhouden. Zonder dat zou het hier erg heet worden, maar tot nog toe kan ik het goed verdragen.

Vaarwel broer, we zijn benieuwd hoe het verder zal gaan in de wereld. Wees aanbevolen bij God en gegroet door iedereen; de zusters wilden dat ze al wat van je ontvangen zouden hebben; stuur het maar en ook voor je moeder. 23 mei 1624.

---

⁸ Constantia en Geertruida Huygens.

⁹ Adriana van Pallandt van ter Horst.

¹⁰ Vermoedelijk stuurde Susanna Hoefnagel een draadje mee met als lengte de totale hoogte van de gordijnen en met een knoopje erin om de breedte van het kozijn aan te geven.

[CONSTANTIJN HUYGENS] (DEN HAAG)
AAN [PIETER CORNELISZOOM HOOFT (AMSTERDAM)]
30 OKTOBER 1624
250

Samenvatting: Huygens vraagt Hooft of deze wil toestaan dat hij hun uitwisseling van notities over het metrum in de poëzie publiceert in zijn *Otia*.

Door Hooft ontvangen op 1 november 1624 en beantwoord op 3 november (251).

Primaire bron: Leiden, Univ. Bibl., Hs. Pap. 2: brief (dubbelvel, 21x31cm, a | d; autograaf).

Vroegere uitgaven: Vloten 1, bijlage IV, pp. 433-434: volledig.

— Worp 1, nr. 250, p. 173: volledig.

— Tricht 1, nr. 209, pp. 499-500: volledig.

Naam: Agatha Cornelisdochter Hooft.

Titels: *Otia*; ‘Den drucker groet den leser’ (Hooft, bij *Granida*); ‘Voor de eenparicheijt der dichten’ (Huygens 1623); marginalia bij ‘Voor de eenparicheijt’ (Hooft 1623); ‘Weder-antwoord teghen ... Hoofts aenmerckingen’ (Huygens 1623); marginalia bij ‘Weder-antwoord’ (Hooft 1623).

Glossarium: dicht (versregel); maet (metrum).

Transcriptie

¹¹Mijnheere

Heere P.C. Hooft, Drossart van Muijden, etc.,

tot Amsteldam.

Te bevragen ten huylze van Joffrouw Hasselaer, over 't Stadhuis.

Port.

Mijnheer,

De krachtige begeerten van eenighe mijner vrienden die mij het ongelijck doen van een lijdelyk gevoelen van mijne geringhe wetenschap in de rijm-konst te voeden hebben mij naer lang wanckelen soo laegh doen vallen, dat ick endelick een vergaderingh van oude ende nieuwe rammelingh aen de dagh gae stellen. Bij dese gelegenheit is mij in sin geschoten dat mogelick mijn leser naer soo veel ongesouten spijsse met ijte pittighers vermaect soude mogen worden, ende ick daerom mijn werck besluyten met de onderlinghe redenen ende verantwoordingen die wel eer tusschen UE ende mij in geschrifte gegaen zijn, roerende de maet van de Nederlandsche dichten. Dan ick onthoude mij geerne van't ghene mij maer ten halven ende mijne vrienden ter bester helft toekomt. Wilde UE daerom vriendlick versocht hebben sijn wel oft qualick gevallen mij daerover ten spoedichsten te willen doen verstaen, die mijnenthalven niet noode sien en soude dat ijemand verstandighs op desen eersten voet die sake wat dieper ondertasten wilde, ende daertoe bereet ben mijne onervarene beghinsselen te avonturen. 't Is waer dat mijne druckers onnaer soo verre niet gevoordert en zijn, dan, dewijle sij geerne de gissingen van haer pampier voor uijt maken, worde ick gedwongen bijnaer mijne regelen aen te tellen, ende UE alsnoch gebeden mij datelick met sijne antwoord te willen vereeren, sullende deselve, hoedanigh sij uijtvalle, ten aengenaemsten duijden ende daervoor blijven,

---

¹¹. Ontvangstnotitie door: ‘Haeghe, 30 Octobris; Amsterdam, 1 Novembris 1624.’

Mijnheer,

UE diens[t]willigste Vriend
C. Huygens.

‘s-Gravenhage, desen 30^{en} Octobris 1624, gansch haestich.

Vertaling

Aan de heer Pieter Corneliszoon Hooft, drost van Muiden, enz.

te Amsterdam.

Te bevragen ten huize van ¹²mevrouw Hasselaer,
tegenover het Stadhuis.

Mijnheer,

Het krachtig aandringen van enkele van mijn vrienden die mij het onrecht aandoen dat zij een welwillende houding koesteren ten aanzien van mijn geringe vaardigheid in de rijmkunst, heeft mij na lang weerstand bieden toch zó laag doen vallen, dat ik uiteindelijk een ¹³verzameling van mijn ouder en nieuwer rammelwerk aan het licht ga geven. Bij deze gelegenheid is het bij mij opgekomen dat mijn lezer na zoveel flauwe spijs mogelijk wel met iets pittigers zou mogen worden vermaakt en dat ik daarom mijn werk zou besluiten met de ¹⁴meningen en antwoorden over-en-weer die eertijds tussen u en mij op schrift zijn uitgewisseld, ten aanzien van de maat van de Nederlandse poëzie. Want ik ont doe mij graag van wat mij maar ten halve, maar mijn vrienden voor de beste helft toekomt. Daarom wil ik u vriendelijk vragen mij ten spoedigste uw instemming dan wel afkeuring daarvan te laten weten. Ikzelf zou het niet erg vinden als iemand op verstandige wijze op grond van deze eerste uiteenzetting de zaak wat dieper zou willen onderzoeken, waartoe ik bereid ben mijn gebrekkig begin aan te bieden. Op dit moment zijn mijn drukkers nog niet zover gevorderd, want dan zou ik, aangezien zij graag het gebruik van hun papier vooruit berekenen, worden gedwongen bijna mijn regels te tellen en u zou alsnog worden verzocht mij dadelijk met uw antwoord te vereren, wat ik, hoe het ook uitvalt, als het allerbeste zal beschouwen en daarvoor blijven,

mijnheer,

uw dienstwillige vriend
Constantijn Huygens.

Den Haag, deze 30 oktober 1624, in grote haast.

---

¹². Agatha Cornelisdochter Hooft.

¹³. *Otia*.

¹⁴. Pieter Corneliszoon Hooft, ‘Den drucker groet den leser’ (bij *Granida*, Tricht 1, pp. 857-858); Huygens, ‘Voor de eenparicheijt der dichten, ende van de voet-maet,’ mei 1623 (Tricht 1, pp. 858-864); Hooft, marginalia bij ‘Voor de eenparicheijt ...’ (Tricht 1, pp. 864-866); Huygens, ‘Weder-antwoord teghen des Heeren P.C. Hoofts aenmerckingen op mijn wederlegh,’ juli 1623 (Tricht 1, pp. 866-869); Hooft, marginalia bij ‘Weder-antwoord ...’ (Tricht 1, pp. 869-870).

[PIETER CORNELISZOOM HOOFT] (MUIDERSLOT)
AAN [CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)]
3 NOVEMBER 1624
251

Antwoord op Huygens' brief van 30 oktober 1624 (250).

Samenvatting: Hooft vindt zijn notities over het metrum in de poëzie niet van een zodanig gehalte dat hij ze door Huygens wil laten publiceren in diens *Otia*.

Een specifiek antwoord van Huygens is niet bekend. Huygens schreef weer in april 1625 (Worp 1, nr. 257, pp. 176-177; Tricht 1, nr. 214, pp. 508-509).

Primaire bronnen: Amsterdam, Univ. Bibl., Hs. II C 11, p. 787 (olim p. 57): ontwerp.

— *Werken* (Hooft/Hooft 1671), Brieven, no. 18, pp. 20-21: volledig

— *Brieven* (Hooft/Huydecoper 1738), no. 118, pp. 101-102: volledig.

Vroegere uitgaven: Vloten 1, nr. 133, pp. 246-247: volledig.

— Worp 1, nr. 251, p. 174: volledig.

— Tricht 1, nr. 210, pp. 501-502: volledig.

Titels: *Otia*; 'Den drucker groet den leser' (Hooft, bij *Granida*); marginalia bij 'Voor de eenparicheijt' (Hooft 1623); marginalia bij 'Weder-antwoord' (Hooft 1623).

Glossarium: maet (metrum); rijm (versregel); rijmer (dichter).

Transcriptie

Aen Constantijn Huighens.

Mijn Heere,

Al waeren de ¹⁵schriften die wij noopende de maet der rijmen gewisselt hebben van mijnder zijde met vlijt ende rijph van overlegh voortgebracht, zij souden sich evenwel ontsien voor den dagh te koomen om staende te houden 't geen ick de voorneemste rijmers sie verstooten. Nu sijn se mij met eene lossigheid wt der penne gevallen, zoo niet sonder hooft, zeker sonder staerdt, daer hun wel eene van goede lengte passen soude, te hechten aen 't lidt daer wij 't lieten. Maer 't zop (¹⁶gelijk men zeidt) en is de kool niet waerdt. Ende eer ick daerom een harnas aentoogh tegens sulke helden, sondt liever 't wit papier om wetten t'ontfangen, soo mij die koorts niet verlaeten wil ¹⁷*et in agro corde senescit*. De dochter die U.E. staet om wt te geven, verseker ick mij toonbaer genoegh te sijn, al en geeft U.E. haer geen van mijn misdrachten tot mismaeckte camenier op de hielen, om bij af te steken. Ende is daerom mijn ernstighe bede, gelieve hierinne te verschoonen mij, die gaerne een tijdigher geboorte soude ter wereltd brengen om haeren lof te zingen, zoo mijn ramp ende onbequaemheid van aerdt daertoe geen gespan en maekten tegens mijne geneghenheidt. Want dese, met dewelke ick U.E., Mijn Heere, den Almoghenden in schut bevele, blijft sulke als reden is te eisschen van

U.E. dienstwilligen vriendt
P.C. Hooft.

Van den Huise te Muiden, den III^{en} Novembris 1624.

---

¹⁵. Pieter Corneliszoon Hooft, 'Den drucker groet den leser' (bij *Granida*, pas gepubliceerd Leendertz II 1871, pp. 141-...; Tricht 1, pp. 857-858); Hooft, marginalia bij 'Voor de eenparicheijt ...' (Tricht 1, pp. 864-866); Hooft, marginalia bij 'Weder-antwoord ...' (Tricht 1, pp. 869-870).

¹⁶. Na <gelijk> volgt een drukkerssignatuur: <Ll prima 21.>.

¹⁷. Juvenalis, *Satyrae*, VII, 51-52: '... tenet insanibile multos | Scribendi cacoethes et agro in corde senescit.'

Vertaling

Aan Constantijn Huygens.

Mijnheer,

Zelfs al zouden de geschriften die wij over de maat der dichtregels hebben gewisseld van mijn zijde met ijver en rijp overleg zijn geschreven, zelfs dan zouden ze liever niet in het openbaar komen om staande te houden wat ik de belangrijkste dichters zie verwerpen. Maar ze zijn slechts met lossigheid uit de pen gevallen, zo niet zonder hoofd, dan toch zonder staart, waarvan ze er wel een behoorlijke zou passen, om te hechten aan het stuk waar wij het bij lieten. Maar het sop is, zoals men zegt, de kool niet waard. Daarom zou ik, eerder nog dan het harnas aan te trekken [om te strijden] tegen zulke helden, [hun] wit papier opsturen om voorschriften te laten opschrijven, omdat die ¹⁸koorts mij maar niet wil verlaten ¹⁹ L'en oud wordt in een ziekelijk hart.²¹ De ²⁰dochter die u bezig bent te vergeven zal - daar ben ik zeker van - toonbaar genoeg zijn, ook zonder dat u haar een van mijn misbaksels als een mismaakte kamenier op de hielen zet, om bij te laten afsteken. Daarom is het mijn dringend verzoek dat u mij in dit opzicht verschoont, mij die graag een betere ²¹geboorte ter wereld zou brengen om uwen dochters lof te zingen, wanneer mijn ²²tegenslag en onbekwaamheid niet samenspannen tegen mijn vriendschap. Want deze [vriendschap], waarmee ik u bevel in de bescherming van de Almachtige, blijft zoals kan worden verwacht van

uw dienstwillige vriend
Pieter Corneliszoon Hooft.

Van het Huis te Muiden, 3 november 1624.

---

¹⁸. Namelijk Hoofts vrijere opvattingen over het metrum dan men gewoonlijk vindt.

¹⁹. Juvenalis, *Satyræ*, VII, 51-52: 'de ongeneslijke schrijfkoorts houdt velen in zijn greep *en wordt oud in een ziekelijk hart.*'

²⁰. *Otia*.

²¹. Later zou Hooft nog drie lofdichten voor Huygens' *Otia* schrijven.

²². Hoofts zoon Arnout was op 27 april 1624 overleden, zijn vrouw Christina van Erp op 6 juni van hetzelfde jaar.